



Ασφάλιση Νομικής Προστασίας



ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Στατιστικά στοιχεία
έτους 2022

Executive Summary

Στοιχεία της έρευνας

- Καταγράφει τα μεγέθη της κάλυψης (πλήθος συμβολαίων ανά είδος νομικής προστασίας)
- Αναλύει το πλήθος των ζημιών και τις αποζημιώσεις (πληρωθείσες και εκκρεμείς) ανά είδος νομικής προστασίας
- Καταγράφει την εξέλιξη των αποζημιώσεων συνολικά (σε ποσό) ανά ασφαλιστικό έτος
- Αναζητά την κατανομή της παραγωγής ανά κανάλι διαμεσολάβησης

Συμμετοχή στην έρευνα

- 21 Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις
- 88,1% της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρων των καλύψεων του κλάδου ασφάλισης Νομικής Προστασίας

Ευρήματα της έρευνας

	2022	2021
○ Πλήθος συμβολαίων Νομικής Προστασίας	3.622.648	3.136.350
○ Πλήθος δηλωθεισών ζημιών	7.359	6.371
○ Πληρωθείσες αποζημιώσεις (€)	484.944	431.923
○ Απόθεμα εκκρεμών ζημιών (€)	1.562.592	1.909.742

Η έρευνα

Η Επιτροπή Νομικής Προστασίας της ΕΑΕΕ αφού έλαβε υπόψη της τις ανάγκες ολοκληρωμένης πληροφόρησης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο ασφάλισης Νομικής Προστασίας, συνέχισε για μία ακόμη χρονιά την συστηματική συλλογή στατιστικών στοιχείων του κλάδου.

Στο πλαίσιο αυτό έχει διαμορφώσει σχετικό ερωτηματολόγιο, εστιάζοντας στον στατιστικό προσδιορισμό τόσο του ύψους του αναλαμβανόμενου κινδύνου συνολικά όσο και του πλήθους και του ποσού των δηλωθεισών ζημιών για το σύνολο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Συνεπώς, το ερωτηματολόγιο:

- Καταγράφει τα μεγέθη της κάλυψης (πλήθος συμβολαίων ανά είδος νομικής προστασίας)
- Αναλύει το πλήθος των ζημιών και τις αποζημιώσεις (πληρωθείσες και εκκρεμείς) ανά είδος νομικής προστασίας
- Καταγράφει την εξέλιξη των αποζημιώσεων συνολικά (σε ποσό) ανά ασφαλιστικό έτος
- Αναζητά την κατανομή της παραγωγής ανά κανάλι διαμεσολάβησης

Στην έρευνα του 2022 περιλαμβάνονται τα στοιχεία 21 ασφαλιστικών επιχειρήσεων με καθεστώς εγκατάστασης, οι οποίες εκτιμάται ότι συγκεντρώνουν το 88,1% της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών των καλύψεων του κλάδου ασφάλισης Νομικής Προστασίας, εκ των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Η παρούσα αναφορά καταγράφει αθροιστικά τις απαντήσεις όσων επιχειρήσεων ανταποκρίθηκαν στην έρευνα για το 2022. Επίσης έγινε χρήση των αντίστοιχων στοιχείων για το 2021. Τα στοιχεία τα οποία χρησιμοποιήθηκαν προήλθαν από το εξειδικευμένο ερωτηματολόγιο στο οποίο κλήθηκαν να απαντήσουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Το ερωτηματολόγιο ζητούσε πληροφόρηση για τα πλήθη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και των δηλωθεισών ζημιών καθώς και τα ποσά πληρωθεισών ζημιών και εκκρεμών αποζημιώσεων, ανά είδος νομικής προστασίας, ακολουθώντας την ομαδοποίηση των συμβολαίων ως ακολούθως:

- *Νομική Προστασία Αυτοκινήτου*
- *Νομική Προστασία Οικογένειας*
- *Νομική Προστασία Επιχείρησης*
- *Λοιπές Καλύψεις*

Για την ανάγνωση και την κατανόηση των μεγεθών της παρούσας αναφοράς, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αυτά έχουν αποτυπωθεί με βάση την πληροφόρηση που υπήρχε έως την 31/12/2022 για τα συμβόλαια του 2022, και 31/12/2021 για τα συμβόλαια του 2021.

Επομένως, για τον υπολογισμό του τελικού κόστους των αποζημιώσεων του κάθε έτους, θα πρέπει να συνυπολογιστεί η μελλοντική εξέλιξη του πλήθους των ζημιών και του ποσού των αποζημιώσεων στο βάθος του χρόνου, πληροφόρηση που δεν ήταν γνωστή κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας αναφοράς.

Ευρήματα της έρευνας

1. Τα μεγέθη της ασφάλισης Νομικής Προστασίας

1.1. Καταγραφή ασφαλισμένων κινδύνων

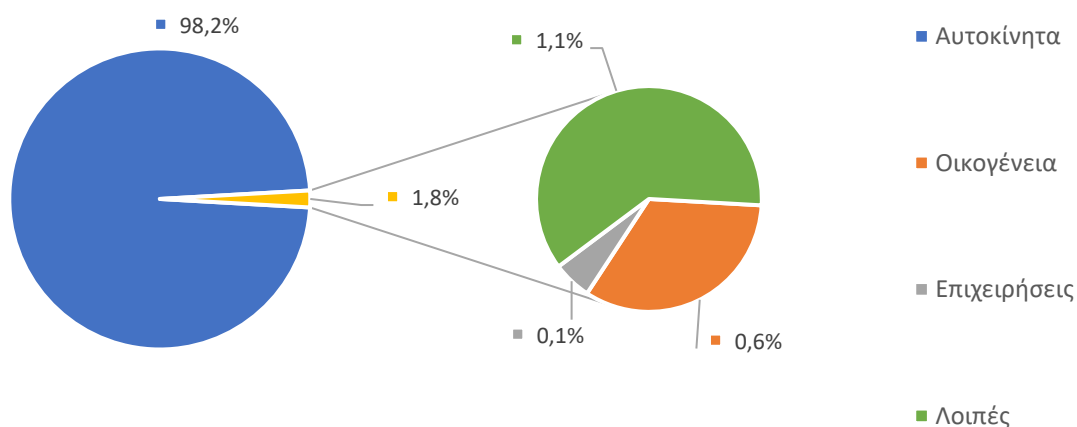
Σύμφωνα με τις απαντήσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων - μελών επί του πρώτου σκέλους του ερωτηματολογίου, εκδόθηκαν 3,62 εκατομμύρια συμβόλαια κατά τη διάρκεια του 2022, έναντι 3,14 εκατ. συμβολαίων το 2021 (αύξηση 15,5%).

Οι καλύψεις της Νομικής Προστασίας χωρίζονται σε Αυτοκινήτων, Οικογενείας, Επιχειρήσεων και Λοιπές. Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζεται το αποτέλεσμα της έρευνας ως προς το πλήθος συμβολαίων και η αντίστοιχη ποσοστιαία κατανομή ως προς τις καλύψεις.

Πίνακας 1: Πλήθος Συμβολαίων Νομικής Προστασίας 2022 - 2021

	2022		2021	
Αυτοκίνητα	3.556.550	98,2%	3.100.673	98,9%
Οικογένεια	20.895	0,6%	16.637	0,5%
Επιχειρήσεις	5.775	0,1%	5.156	0,2%
Λοιπές Καλύψεις	39.428	1,1%	13.884	0,4%
Σύνολο	3.622.648	100,0%	3.136.350	100,0%

Γράφημα 1: Πλήθος συμβολαίων 2022 – Συμμετοχή %



1.2. Κανάλια διανομής

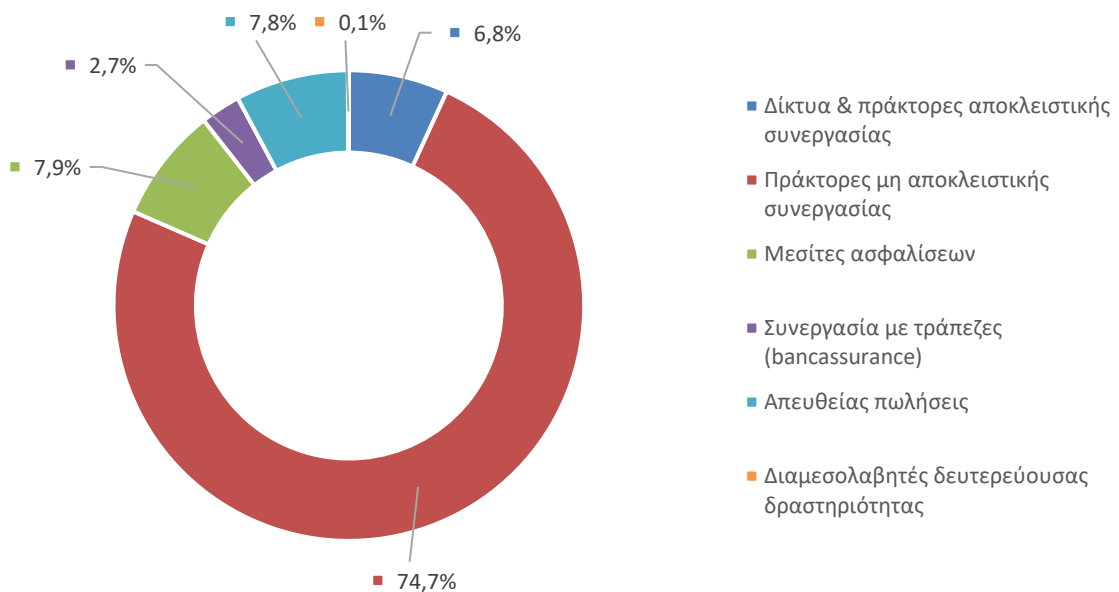
Η έρευνα της κατανομής της παραγωγής ασφαλίσεων (συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων συμβολαίων) έτους 2022 ανά κανάλι διαμεσολάβησης διαμορφώθηκε, σε πλήρη εναρμόνιση με τον Ν. 4583/2018 «Διανομή Ασφαλιστικών Προϊόντων».

Τα κανάλια διανομής που έχουν οριστεί ως προς την μορφή συνεργασίας τους (ίδιος ορισμός για όλες τις έρευνες της ΕΑΕΕ) αναφέρονται ως εξής: δίκτυα & πράκτορες αποκλειστικής συνεργασίας, πράκτορες μη αποκλειστικής συνεργασίας, μεσίτες ασφαλίσεων, συνεργασία με τράπεζες (bancassurance), απευθείας πωλήσεις (πωλήσεις μέσω αλληλογραφίας, ασφαλιστικών υπαλλήλων, διαδικτύου, τηλεφωνικών κέντρων), διαμεσολαβητές δευτερεύουσας δραστηριότητας (των οποίων η κύρια δραστηριότητα δεν είναι η διανομή ασφαλιστικών προϊόντων).

Κυρίαρχη μορφή διαμεσολάβησης στις ασφάλισεις νομικής προστασίας ήταν οι πράκτορες μη αποκλειστικής συνεργασίας (74,7% του συνόλου της παραγωγής ασφαλίσεων του κλάδου), ακολουθούμενη από τους μεσίτες ασφαλίσεων (7,9% αντίστοιχα).

Η ποσοστιαία συμμετοχή του συνόλου των καναλιών διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τις απαντήσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα, εμφανίζεται στο γράφημα που ακολουθεί.

Γράφημα 2: Κανάλια διαμεσολάβησης – Συμμετοχή %



2. Ζημιές – αποζημιώσεις

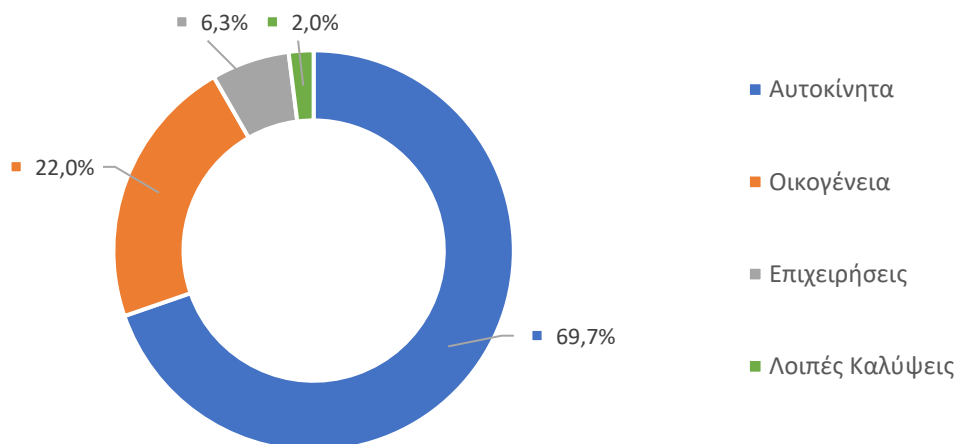
Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που είχαν εκδοθεί το 2022 δηλώθηκαν 7.359 ζημιές εντός του 2022. Πληρώθηκαν αποζημιώσεις 0,49 εκατ. € ενώ σχηματίστηκε απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων στις 31/12/2022 ύψους 1,56 εκατ. €. Αντίστοιχα είχαν δηλωθεί 6.371 ζημιές το 2021, με ποσό αποζημίωσης 0,43 εκατ. € και απόθεμα εκκρεμών ζημιών ύψους 1,90 εκατ. €.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω δηλωθείσες ζημιές των ετών 2021-2022 και το απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων αφορούν στην αρχική εκτίμηση του πρώτου έτους (έτους έκδοσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου). Τόσο το πλήθος των ζημιών όσο και το τελικό ποσό της αποζημίωσης των συμβολαίων αυτών θα διαφέρει όταν προστεθεί η μεταγενέστερη πληροφόρηση για τα συμβόλαια του συγκεκριμένου έτους, η οποία δεν είναι διαθέσιμη κατά την σύνταξη της παρούσας αναφοράς, μέχρι την λήξη όλων των συμβολαίων που είχαν εκδοθεί εντός του έτους.

Πίνακας 2: Πλήθος Δηλωθεισών Ζημιών 2022 - 2021

	2022		2021	
Αυτοκίνητα	5.130	69,7%	3.887	61,0%
Οικογένεια	1.615	22,0%	1.924	30,2%
Επιχειρήσεις	465	6,3%	383	6,0%
Λοιπές Καλύψεις	149	2,0%	177	2,8%
Σύνολο	7.359	100,0%	6.371	100,0%

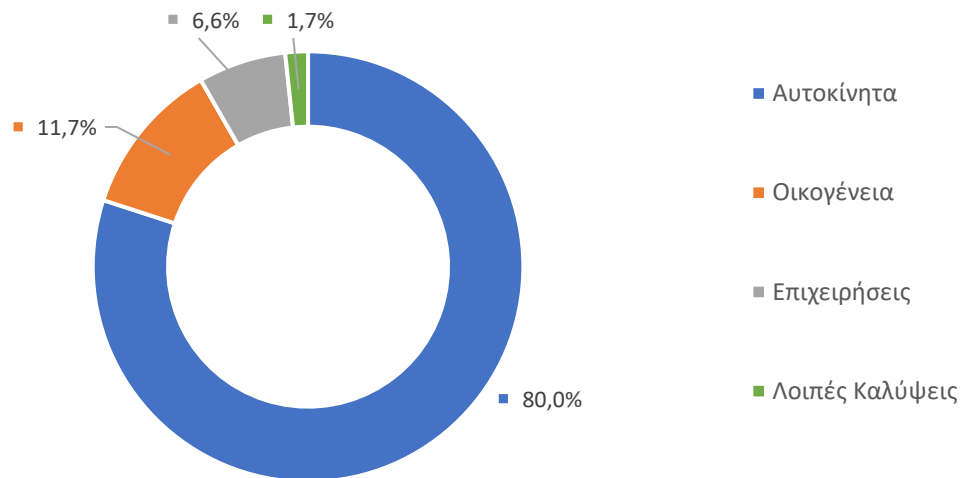
Γράφημα 3: Πλήθος Ζημιών 2022 – Συμμετοχή %



Πίνακας 3: Ποσά Πληρωθεισών Ζημιών 2022 – 2021 (€)

	2022		2021	
	Ποσό	Ποσοστό	Ποσό	Ποσοστό
Αυτοκίνητα	388.100	80,0%	316.981	73,4%
Οικογένεια	56.638	11,7%	61.869	14,3%
Επιχειρήσεις	31.765	6,6%	29.756	6,9%
Λοιπές Καλύψεις	8.441	1,7%	23.317	5,4%
Σύνολο	484.944	100,0%	431.923	100,0%

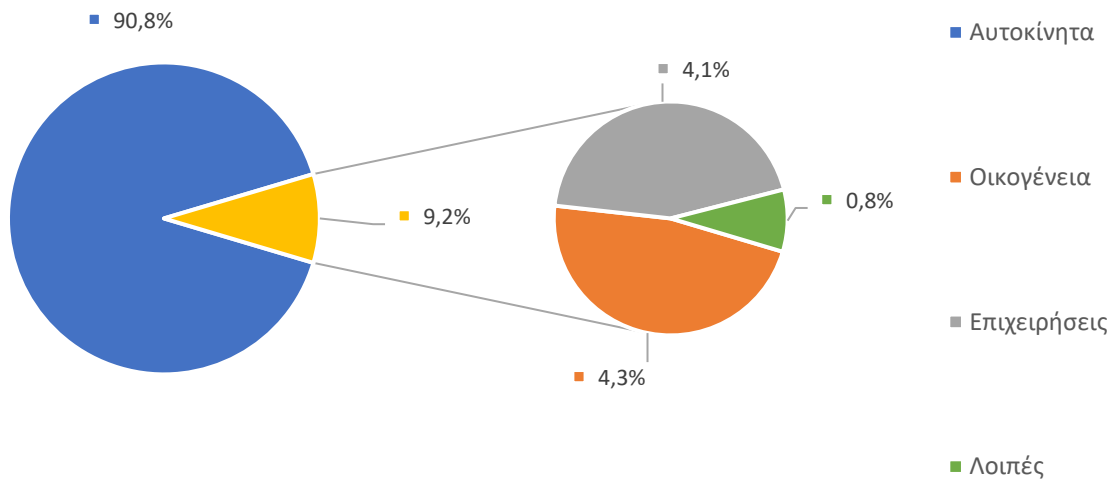
Γράφημα 4: Ποσά Πληρωθεισών Ζημιών 2022 – Συμμετοχή %



Πίνακας 4: Απόθεμα Εκκρεμών Ζημιών 2022 – 2021 (€)

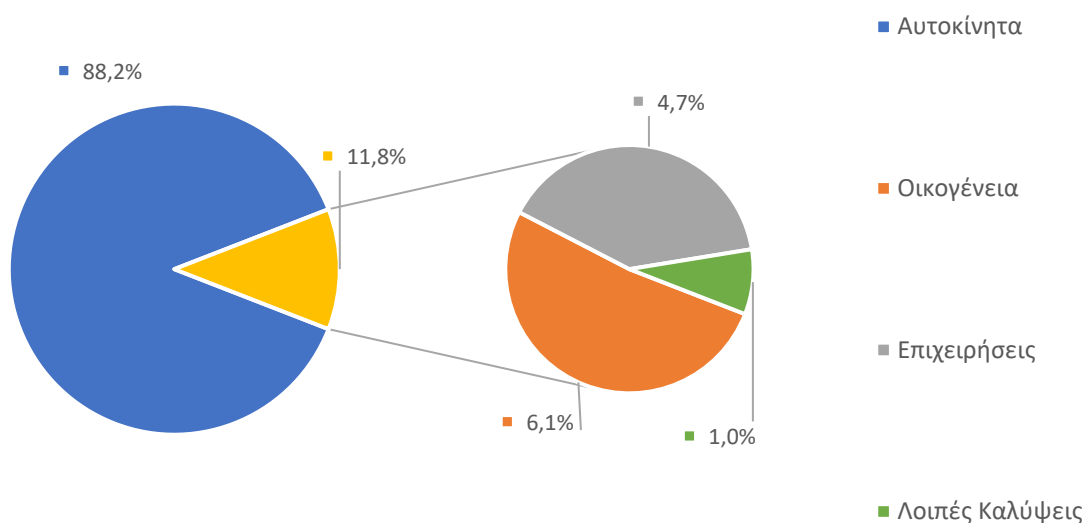
	2022		2021	
Αυτοκίνητα	1.418.975	90,8%	1.766.234	92,5%
Οικογένεια	67.730	4,3%	58.280	3,0%
Επιχειρήσεις	63.561	4,1%	53.116	2,8%
Λοιπές Καλύψεις	12.327	0,8%	32.112	1,7%
Σύνολο	1.562.592	100,0%	1.909.742	100,0%

Γράφημα 5: Απόθεμα Εκκρεμών Ζημιών 2022– Συμμετοχή %



Πίνακας 5: Σύνολο Αποζημιώσεων (πληρωθείσες + εκκρεμείς) 2022 – 2021 (€)

	2022		2021	
Αυτοκίνητα	1.807.075	88,2%	2.083.216	89,0%
Οικογένεια	124.368	6,1%	120.149	5,1%
Επιχειρήσεις	95.325	4,7%	82.872	3,5%
Λοιπές Καλύψεις	20.768	1,0%	55.429	2,4%
Σύνολο	2.047.536	100,0%	2.341.666	100,0%

Γράφημα 6: Σύνολο Αποζημιώσεων (πληρωθείσες + εκκρεμείς) 2022 – Συμμετοχή %

Η πλήρης καταγραφή της εξέλιξης των ποσών των αποζημιώσεων σε χρονικό διάστημα οκταετίας μελετάται αναλυτικά με τη χρήση στατιστικής μεθοδολογίας (βλ. ενότητα 4 Εξέλιξη των αποζημιώσεων). Με βάση τη στατιστική επεξεργασία των αποζημιώσεων παρελθόντων ετών του κλάδου, προκύπτει ότι οι αποζημιώσεις στο τέλος του επόμενου έτους από το έτος έκδοσης, εξελίσσονται με συντελεστή 1,91 σε σχέση με τα μεγέθη στην λήξη του έτους αναφοράς και με συντελεστή 2,54 στο τέλος του 7ου έτους.

3. Δείκτες

Από τα ανωτέρω πλήθη και ποσά, υπολογίζονται οι μέσοι δείκτες αποζημιώσεων και προσεγγίζεται η μέση συχνότητα ζημίας. Πρέπει να επισημανθεί ότι στον παρακάτω πίνακα, οι μέσοι δείκτες υπολογίζονται στο σύνολο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, το οποίο σημαίνει ότι δεν αναφέρονται σε κάποια συγκεκριμένη κάλυψη ή πακέτο καλύψεων.

Για τον υπολογισμό τους δεν έχει ληφθεί υπόψη (καθώς δεν ήταν γνωστό) το πλήρες κόστος των αποζημιώσεων όπως αυτό θα διαμορφωθεί μελλοντικά καθώς και όσες ζημιές προκύψουν μέχρι την λήξη των συγκεκριμένων συμβολαίων. Συνεπώς, οι υπολογιζόμενοι δείκτες θα πρέπει να επανεκτιμηθούν σε μεταγενέστερη επεξεργασία των δεδομένων, με βάση την πληρέστερη πληροφόρηση. Οι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν είναι:

$$\text{Μέση συχνότητα ζημιών} = \frac{\text{Πλήθος δηλωθεισών ζημιών}}{\text{Πλήθος συμβολαίων}}$$

$$\text{Μέση ζημία} = \frac{\text{Πληρωθείσες αποζημιώσεις} + \text{Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων}}{\text{Πλήθος δηλωθεισών ζημιών}}$$

$$\text{Μέσο κόστος κάλυψης κινδύνου} = \text{Μέση συχνότητα} * \text{Μέση ζημία}$$

ή

$$= \frac{\text{Πληρωθείσες αποζημιώσεις} + \text{Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων}}{\text{Πλήθος συμβολαίων}}$$

Με βάση τους συντελεστές εξέλιξης αποζημιώσεων (βλ. σχ. τις ενότητες 2 και 4) η αρχική αποτίμηση των 2,05 εκατ. € των αποζημιώσεων (πληρωθείσες + εκκρεμείς) των συμβολαίων με έτος έκδοσης 2022, θα μπορούσε να διαμορφωθεί σε (2,05*1,91=) 3,9 εκατ. € στο τέλος του 2023 και σε 5,2 εκατ. € (=2,05*2,54) σε βάθος επταετίας, γεγονός που θα επηρεάσει αυξητικά τους ασφαλιστικούς δείκτες που υπολογίζονται στην συνέχεια.

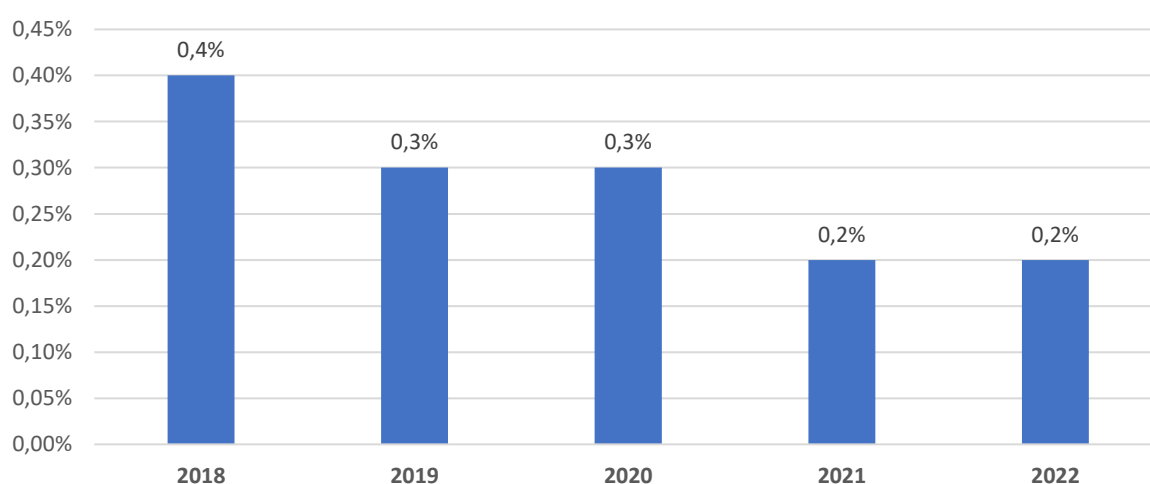
Πίνακας 6: Δείκτες – εκτίμηση έτους 2022*

	Αυτοκίνητα	Οικογένεια	Επιχειρήσεις	Λοιπές Καλύψεις	Σύνολο
Μέση συχνότητα (%)	0,1%	7,7%	8,1%	0,4%	0,2%
Μέση ζημία (€)	352	77	205	139	278
Μέσο κόστος κάλυψης κινδύνου (€)	0,51	5,95	16,51	0,53	0,57

Πίνακας 7: Δείκτες – εκτίμηση έτους 2021†

	Αυτοκίνητα	Οικογένεια	Επιχειρήσεις	Λοιπές Καλύψεις	Σύνολο
Μέση συχνότητα (%)	0,1%	11,6%	7,4%	1,3%	0,2%
Μέση ζημία (€)	536	62	216	313	368
Μέσο κόστος κάλυψης κινδύνου (€)	0,67	7,22	16,07	3,99	0,75

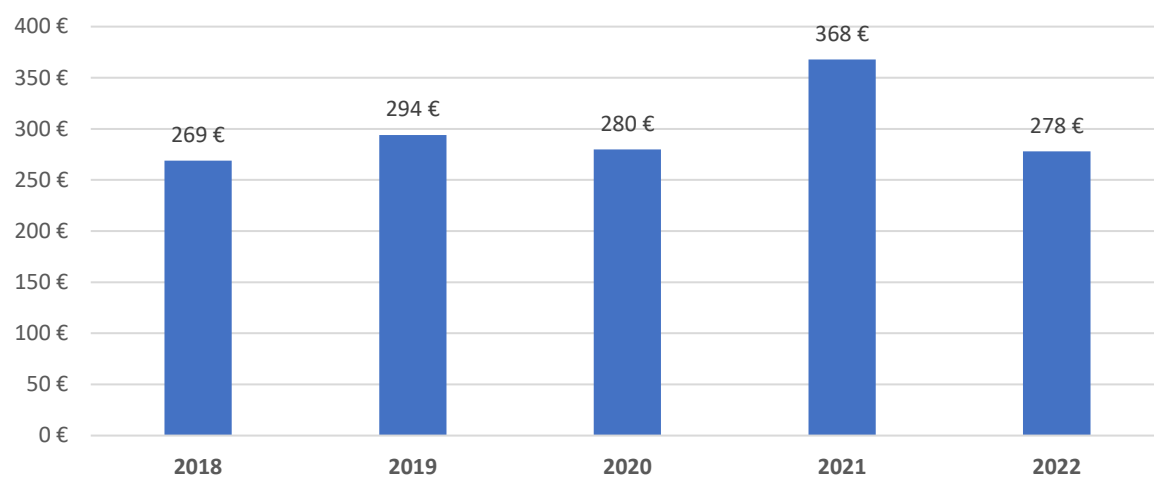
Γράφημα 7: Μέση Συχνότητα % (σύνολο καλύψεων)



*Πρώτη εκτίμηση

† Πρώτη εκτίμηση με βάση την ενημέρωση στις 31/12/2021

Γράφημα 8: Μέση Ζημιά (€, σύνολο καλύψεων)



4. Εξέλιξη των αποζημιώσεων Νομικής Προστασίας

4.1. Καταγραφή των αποζημιώσεων ανά ασφαλιστικό έτος

Στους πίνακες που ακολουθούν καταγράφεται η εξέλιξη των αποζημιώσεων ανά έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων. Τα στοιχεία αφορούν τα τελευταία οκτώ έτη (2015 – 2022). Η συγκέντρωσή τους αποσκοπεί στην παρακολούθηση της «ωρίμανσης» των αποζημιώσεων σε βάθος χρόνου ως προς το ποσό τους. Τα στοιχεία τα οποία υπέβαλαν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν να κάνουν τόσο με την εξέλιξη των καταβολών όσο και των εκκρεμών αποζημιώσεων.

Πίνακας 8: Ποσά πληρωθεισών αποζημιώσεων (€)

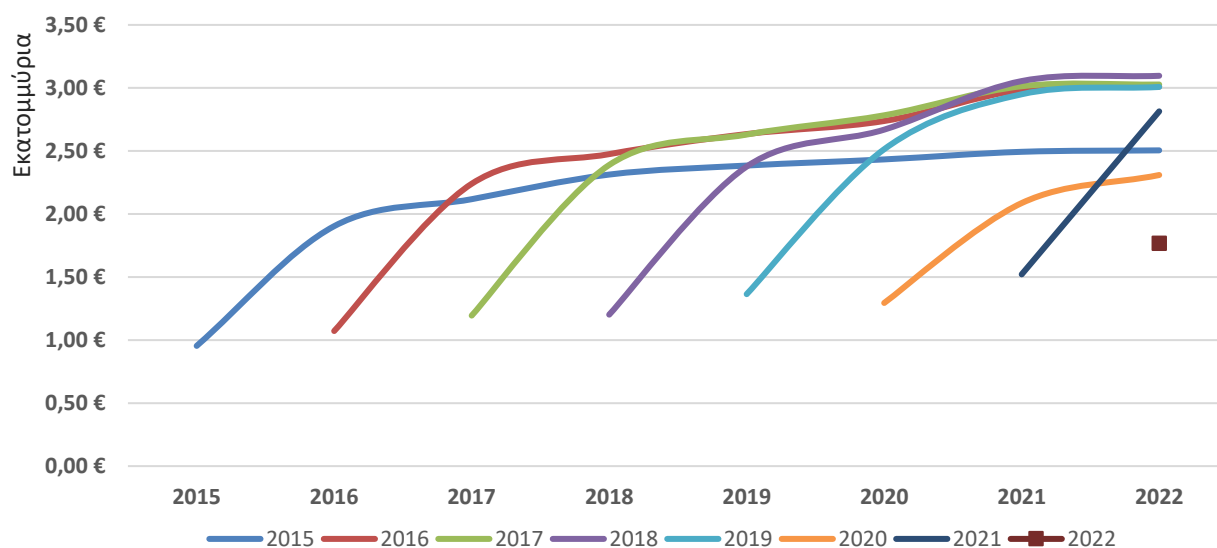
		Έτος Πληρωμών ¹								
		€	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων	2015		250.190	576.454	524.950	321.803	262.055	135.474	96.248	73.574
	2016			243.980	829.563	594.921	364.840	184.219	185.062	179.166
	2017				352.438	914.792	524.043	262.245	190.191	255.795
	2018					320.500	874.676	525.161	358.989	328.677
	2019						441.006	796.989	501.036	437.415
	2020							380.116	796.432	630.578
	2021								377.119	931.404
	2022									427.116

¹ Για τα συμβόλαια που εκδόθηκαν το 2015, το ποσό που πληρώθηκε για τις αποζημιώσεις εντός του 2015, του 2016 κ.ο.κ.

Πίνακας 9: Ποσά εκκρεμών αποζημιώσεων τέλους έτους (€)

		Απόθεμα εκκρεμών αποζημιώσεων ²							
€	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων	2015	703.585	1.077.047	766.009	639.390	448.873	362.124	326.204	264.035
	2016		827.784	1.166.332	806.561	600.933	520.320	581.743	429.632
	2017			841.872	1.121.724	838.935	729.618	769.769	527.584
	2018				881.232	1.181.158	948.967	975.294	688.209
	2019					923.147	1.275.870	1.210.753	831.453
	2020						914.243	1.290.479	882.320
	2021							1.144.129	1.505.618
	2022								1.341.149

Γράφημα 9: Συσσωρευμένες πληρωθείσες και εκκρεμείς αποζημιώσεις: Εξέλιξη ανά έτος έκδοσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου



² Για τα συμβόλαια που εκδόθηκαν το 2015, το ποσό αποθέματος εκκρεμών ζημιών στο τέλος του 2015, του 2016 κ.ο.κ.

4.2. Επεξεργασία των στοιχείων των αποζημιώσεων

Η συγκέντρωση των στοιχείων των αποζημιώσεων ανά ασφαλιστικό έτος στην προηγούμενη παράγραφο επιτρέπει την επεξεργασία τους με τη μέθοδο chain-ladder με σκοπό να διατυπωθούν εύλογες προβλέψεις σχετικά με την εξέλιξη της πορείας των αποζημιώσεων και του πλήθους των ζημιών. Τα διαθέσιμα δεδομένα από πλευράς χρονικής διάρκειας της περιόδου κάλυψης είναι σχετικά επαρκή για να δώσουν μία εικόνα για την εξέλιξη των μεγεθών.

Στον επόμενο πίνακα καταγράφονται τα ποσά των αποζημιώσεων (συσσωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις εντός της εξεταζόμενης περιόδου και εκκρεμείς αποζημιώσεις στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου) για το σύνολο της εξεταζόμενης περιόδου ανά έτος έκδοσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων (στήλες α και β). Στη στήλη γ, οι αποζημιώσεις επανεκτιμώνται με τη χρήση της μεθόδου chain-ladder.

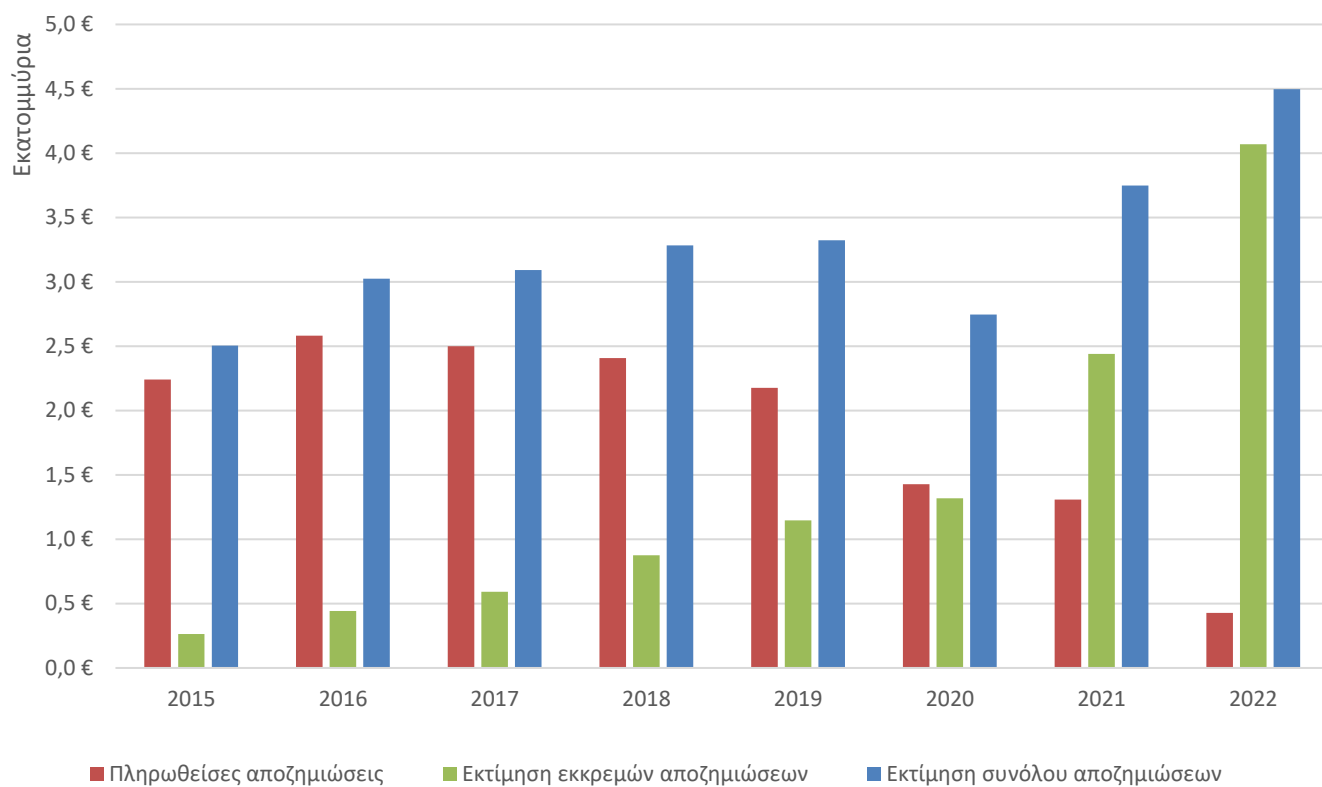
Βασική προϋπόθεση εφαρμογής της μεθόδου είναι ότι οι πληροφορίες του παρελθόντος είναι επαρκώς αντιπροσωπευτικές για το μέλλον. Το υπολογιζόμενο ποσοστό εκκρεμότητας δείχνει το ποσοστό των εκκρεμών αποζημιώσεων στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου επί του συνόλου των υπολογιζόμενων αποζημιώσεων (εκκρεμών και πληρωθεισών) για το συγκεκριμένο ασφαλιστικό έτος.

Πίνακας 10: Συγκεντρωτικά στοιχεία αποζημιώσεων (€)

	Σύνολο ζημιών (€) (Συσσωρευθείσες πληρωθείσες & εκκρεμείς)	Συσσωρευθείσες πληρωθείσες αποζημιώσεις (€)	Επανεκτίμηση συνόλου ζημιών (€)	Εκτίμηση εκκρεμών ζημιών (€)	Ποσοστό εκκρεμότητας
	α	β	γ	(γ - β)	(γ - β) / γ
2015	2.504.782,86	2.240.747,95	2.504.782,86	264.034,91	10,5%
2016	3.011.384,99	2.581.752,50	3.025.158,98	443.406,48	14,7%
2017	3.027.088,24	2.499.504,41	3.092.418,72	592.914,31	19,2%
2018	3.096.211,02	2.408.002,04	3.284.262,56	876.260,52	26,7%
2019	3.007.898,01	2.176.445,48	3.323.506,97	1.147.061,49	34,5%
2020	2.309.330,23	1.427.010,35	2.744.898,98	1.317.888,63	48,0%
2021	2.814.141,29	1.308.523,31	3.747.211,64	2.438.688,33	65,1%
2022	1.768.264,47	427.115,52	4.496.723,10	4.069.607,58	90,5%

Μαύρη γραμματοσειρά: Στοιχεία ασφαλιστικών επιχειρήσεων,

Κόκκινη γραμματοσειρά: Εκτιμήσεις μεθόδου chain-ladder

Γράφημα 10: Εκτίμηση Εξέλιξης Αποζημιώσεων ανά έτος έκδοσης συμβολαίου

19 Ιανουαρίου 2024